

TARKABARKA

A SÁRI GUSZTÁV ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA DIÁKÚJSÁGJA

XXXVI. évfolyam 4. szám

2021. március-április

A tartalomról:

- * **A DÖK életéből**
- * **Március 15-re emlékeztünk**
- * **Új szavak a járvány idején**
- * **A művészeti iskola életéből**
- * **A könyv és az olvasás ünnepei**
- * **Farsang a felsőben**
- * **Az év szavai 2020**
- * **Kirándulási ötletek**
- * **Tanuló pedagógusok**
- * **Digitális témahét**
- * **Versenyeredményeink**
- * **A legfurcsább állatok**
- * **Régmúlt idők nyomában**
- * **Jeles napok**
- * **Rejtvény**
- * **Körkérdés**

Digitális tanrend ismét

2020. március 16-án egy teljesen új tanítási formára, a digitális oktatásra tért át az egész ország, és a tanév végéig ez nem is változott. Mint ahogy sejteni lehetett, az idén tavasszal is bekövetkezett ugyanez az általános iskolák számára, március 8-tól ismét digitálisan oktattunk, tanultunk. Az eredeti tervek szerint ez április 7-ig, a tavaszi szünet végéig maradt volna így, de a kormány április 15-i rendelete értelmében az alsó tagozat április 19-étől, a felső tagozat május 10-től térhet csak vissza az iskolába. Sokan várjuk nagyon, hogy újra népes legyen az iskola.



Híres idézetek a magyar nyelvről

Április 11-18. között a magyar nyelv hete rendezvénysorozatra került sor, az idén immár 55. alkalommal. Ennek alkalmából a magyar nyelvről szóló szép idézeteket közlünk.

„A magyar nyelv különleges gyönyörűség, élvezem a ritmusát, az erejét, a zenéjét. Boldog vagyok, amikor magyar szót hallok.” (Darvas Lili színésznő)

„Az a tény, hogy anyanyelvem magyar, és magyarul beszélek, gondolkodom, írok, életem legnagyobb eseménye, melyhez nincs fogható.” (Kosztolányi Dezső író, költő)



„A magyar nyelv olyan, mint egy hangszer: aki játszani akar rajta, annak minden áldott nap gyakorolnia kell.” (Lénárd Sándor író, orvos)

A DÖK életéből

Február 13-án és 15-én Bálint-napi dalküldést szervezett a DÖK az órák közötti szünetekben. Az akció nagy sikert aratott, diákok, tanárok kaptak és küldtek egymásnak népszerű dalokat, olykor humoros üzenetekkel.

A képeken a Bálint-napi és a farsangi DÖK-faliújság látható.



Események, ünnepek

Február 25-én a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja alkalmából Czibere Réka pedagógus mondott megható emlékbeszédet az iskolarádióon keresztül.

Március 12-én az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékművénél a városi koszorúzáson vett részt az iskola vezetősége. **Március 15-én** a városi televízióban lehetett megnézni a koszorúzást, az iskola 2016. évi ünnepi műsorát az akkori 6. b és 7. a osztály részvételével, és meghallgatni iskolánk volt igazgatójának, Váradi Istvánné alpolgármesternek az ünnepi beszédét.



Március 15-re emlékeztünk

Március 15. ismét másképpen alakult, mint ahogy azt terveztük. Mivel ünnepi műsorral a járványhelyzet miatt nem tudtak az osztályok készülni, ezért a felső tagozatos diákok számára Papp Judit és Németh János pedagógusok játékos feladatlapot állítottak össze. A digitális oktatásra való átállás miatt odahaza, egyénileg vagy párban tudták kitölteni a diákjaink, és digitálisan tudták azt visszajuttatni a javító pedagógusoknak, Czibere Rékának és Németh Jánosnak. A vetélkedőn összesen 33 gyermek oldotta meg a feladatlapokat, többen maximális pontot értek el.

Az eredmények a következők:

	5-6. évfolyam:	7-8. évfolyam:
1. helyezett	Papp Gréta 5. b Kovács Fruzsina 5. b	Korcsok Adrienn 8. c Papp Eszter 7. c
2. helyezett	Erdei Erika - Fazekas Nóra 6. b Molnár Milán 6. a	Apponyi Csenge 7.a Furkó Lajos - Lente Péter 8. a Stefán Dóra 7. b Győri Boglárka 8. c Husi Viktor 8. c Sáska Sándor 8. c
3. helyezett	Németh János 5. b	Faggyas Nóra 8. a



A főépületet a felső tagozatos osztályok aktív közreműködésének köszönhetően egységes díszbe öltöztették a nevezetes ünnep tiszteletére. Március 12-én a KRÉTA rendszerben kiküldött üzenetben kapta meg iskolánk minden tanulója a rövid ünnepi beszédet és Lajos József Márk 5. a osztályos tanuló szavalatát, aki Albert Ferenc: *Március 15.* című versét mondta el.



Iskolánk, március 15. tiszteletére

A koronavírus első hulláma alatt keletkezett szavak

banyatájm: az idősök vásárlási időszakjának a gúnyos, bántó elnevezése. A banya és az angol time (idő) szó fonetikusán írt változatának összetétele.

citokinvihar: a koronavírus-fertőzés által kiváltott túlzott immunreakció, amelynek során a szervezet immunrendszere saját maga ellen fordul.

corona after party: a koronavírus-járvány végét ünneplő összejövetel, buli. Az angol kifejezés átvétele.

coronacation: a koronavírus (corona) és a vakáció (vacation) szavakból alkotott angol szóvegyülés. Jelentése: otthoni nyaralás. Magyar szöveggörnyezetben is előfordul.

családi csetkör: a család cseten történő kapcsolattartása a kijárási korlátozás idején. Arany János verscímét (*Családi kör*) idéző kifejezés.

trikini: A háromrészes fürdőruha új, a maszkviseléshez igazított változata: a bikinihez illesztett harmadik ruhadarab a mintában és színben illeszkedő maszk. Pl.: A trikini: a maszkos bikini lett az év slágere.

A szócikkek Veszelszki Ágnes: *Karanténszótár* című művéből valók.

Bátori Lili 8. a osztály



A művészeti iskola életéből



A festészeti tanszak földszinti faliújságja
Pappné Székely Évának.

A tavaszi szünetre, húsvétra a művészeti iskola egy kisfilmmel lepte meg a tanulókat, szülőket, pedagógusokat.

A videóban a művészeti iskola munkáiból kaptunk egy kis ízelítőt. A festő- és zenészpallanták megcsillogtatták a félév során gyarapodó tudásukat, mindannyiunk örömeire. Köszönjük a művészeti iskola pedagógusainak: Bartha Juditnak, Dobos Mihály Ödönnek, Fedinec Miroszlávnak, Kecskeméti Alexandrának, Varga Anita Piroskának és vezetőjüknek,



Az év első néhány hónapja számos olyan világnapot, nemzetközi tematikus napot kínál, amely jó alkalom lehet, hogy a figyelem középpontjába kerüljenek a könyvtárak, könyvek és maga az olvasás.

A **nemzetközi könyvajándéknap** 2013 óta szerveződik Magyarországon. A minden évben február 14-én tartott kezdeményezés célja, hogy ezen a napon minden gyermek kapjon könyvet, de legalábbis találkozzon neki szóló irodalommal, és ezzel segítsük megszerettetni velük az olvasást. Ezen az önkéntes szerveződésű napon a következő ötletek valósulhatnak meg: ajándékozzunk könyvet egy ismerős vagy rokon gyereknek, vagy hagyjunk könyvet olyan nyilvános helyen, ahol gyerekek fordulnak meg. Lehet felolvasást, könyvcseréberét szervezni. Használt, de jó állapotú könyveket adományozhatunk iskolai könyvtárnak, napközi otthonnak, esetleg kórháznak.

Március 20-án, a **történetmesélés világnapján** a szóbeli mesélés művészetét és a mesemondókat ünnepeljük. A mesehallgatás az első lépés a képzelet fejlesztése, a könyvek szeretete felé. Manapság, amikor a családok idejük nagy részét „bezárva”, otthonukban töltik, legyen a mesemondás, mesehallgatás közös, kellemes családi együttlét. A mesélés célja mindig a hallgatóság rabul ejtése, akik arra a kis időre egy varázslatos világ szereplői lehetnek, ahol minden megtörténhet.

Április 2-a, H. C. Andersen, dán meseíró születésnapja 1967 óta a **nemzetközi gyermekkönyvnap**. Fő támogatója a Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa (YBBY). Megfogalmazásuk szerint az ünnep célja, hogy felhívják a figyelmet a gyermekkönyvekre, és azok olvasásának fontosságára és szeretetére. Évenként más-más nemzet kap felkérést, hogy határozzon meg egy témát, kérjen föl egy ismert író és egy illusztrátort, akik megtervezik azt a plakátot, amely a világ gyermekeinek szánt üzenetet közvetíti. 2001-ben Magyarország volt e nap házigazdája, melynek üzenetét Janikovszky Éva fogalmazta meg: „A könyvekben minden benne van!”.

Április 14-e, a **könyvtárosok világnapja** 2011 óta kerül megrendezésre. Ezen a napon a könyvtárak és könyvtárosok nyújtotta értékekre irányul a figyelem. Álljon most itt néhány mondat, amit sohasem szabad mondanod egy könyvtárosnak: (Kivéve, ha az a cél, hogy azonnal szívrohamot kapjon, téged pedig örökre kitiltsanak a könyvtárból!)

1. Egy könyvet keresek, de nem tudom az íróját, meg a címét. Kb. 3 cm vastag, színes a borítója, és fehér betűkkel van ráírva a címe. 2. Igaz, hogy a könyvet, amit kikölcsönöztem, elvesztettem, de szívesen kifizetném az árát, csak sajnos nincs pénzem. De ledolgozom..., no mit tetszik gondolni? 3. Ez a könyv irgalmatlanul vastag, biztos, hogy nem olvasom el. Nincs valami rövidített változat belőle? 4. Tudom, hogy elég rosszul néz ki a könyv, amit visszahoztam, csak egy kis kávé borult rá. De azonnal kimostam! Hogyhogy hol? Hát a mosógépben- jó, igaz, hogy egy kicsit most már nehezen olvasható... De tiszta!

A könyvek és az olvasás ünnepe az április 23-án tartott **könyv és szerzői jog világnapja** is. 1616. április 23. a világirodalom két klasszikusa, Cervantes és Shakespeare halálának dátuma. Ezért e napon is tisztelgünk a könyvek és a szerzők előtt. A világnap ötlete egy katalán hagyományból ered, amikor a férfi rózsát ad a nőnek, aki ezt ajándékkönyvvel viszonzja. Nekünk pedig jó alkalom arra, hogy biztassuk az embereket, de különösen a fiatalokat és a gyermekeket, hogy fedezzék föl az olvasás örömét. Hiszen a könyvek mind csak arra várnak, hogy valaki megpillantsa, s kézbe vegye őket. Úgyhogy ti se várjatok tovább, vegyetek elő egy könyvet, s amint elkezdtétek olvasni, föltáruul egy másik világ!

Papp Márta könyvtáros pedagógus



Farsang az alsó tagozaton

A nem igazán kemény, de elhúzódó tél után már mindannyian vártuk a jó időt, a tavasz közeledtét. A hagyományokhoz hűen iskolánkban is mulatozással, zajkeltéssel, jelmezek felöltésével szoktuk megpróbálni farsang farkán elűzni a telet.

Ez a második tanév, amikor a több évtizedes hagyománytól eltérően, más módon farsangoltunk az alsó tagozaton. Ennek egyik oka, hogy két éve



szerettünk volna egy kicsit eltérni az addigi szokásoktól, és a farsangolást egy témanap formájában kívántuk lebonyolítani. Ezen a napon a tanítási órák a farsang jegyében zajlottak.

A témanapra való előkészületek már napokkal előtte elkezdődtek. Mindenki farsangi hangulatúvá varázsolta osztálytermét. Tanulóink kötött foglalkozásokon, technika- és rajzórán szobrászati és dekorációs feladatokat készítettek erre az alkalomra.



A tanító néni a február 19-ei órákon több oldalról közelítették meg a témát. A 3-4. évfolyam irodalomóráin a farsangi népszokásokról szövegfeldolgozó órát tartottak. Nyelvtanórán farsanghoz kapcsolódó rejtvényeket, játékos nyelvi feladatokat oldottak meg. Testnevelésórán lufifújó versenyt rendeztek. Rajzórán tájképet ábrázoló maszkot készítettek rajzlapra.

Az 1-2. évfolyam tanulói környezetismeret-



és magyarórán képzeletben elutaztak Mohácsra. Részt vettek a mohácsi nagy farsangi forgatagban. Meghallgatták a mohácsi busók történetét. Bemutatót láttak, hogyan, milyen anyagokból, milyen eszközökkel készültek régen és készülnek napjainkban a busóálcok. Az utazásuk következő állomása Olaszországba vezetett, Velencébe. Ott is megnézték, hogyan zajlanak a farsangi felvonulások, milyen csodás, színes, gazdag álcokat, ruhákat vesznek magukra az ott élő emberek. A látottak közben a gyerekek hangosan fejezték ki véleményüket, csodálkozásukat a hol ijesztő, hol barátságos jelmezek láttán. Azt is megállapították, hogy mennyire más a két nép kultúrája. A lényeg viszont ugyanaz: a telet próbálta mindegyik elűzni alakoskodással, hangoskodással, utcabállal, zajkeltő eszközökkel.



Farsang az alsó tagozaton

A látottak alapján az elsősök bohócokat színezték, a másodikosok technika- és rajzórakon a busójáráshoz kapcsolódóan busójelmezes figurát készítettek a fantáziájuk segítségével. Minél rémisztőbbek voltak az álarcok, annál hatásosabb volt az ijesztgetés. A maszkok színvilága a fekete, piros, bézs, fehér, szürke, barna volt. Ezzel igyekeztek az álarc eredetiségét megőrizni.

A matematikaórák többségén a szöveges feladatok kapcsolódtak a témához. Az elsősök farsangi fánkokkal számlálgattak. A másodikosok legkedveltebb matematikai feladata pedig a bohóc alakjának tükrözése és színezése volt.

Az énekórákon kedvenc farsangi dalaikat harsogták, mely kellő alapot adott a délutáni jelmezes mulatságnak.



Az egy év óta tartó

koronavírus-járvány nagyon sok iskolai, közösségi élménytől fosztotta meg a gyerekeket, ezért már nagyon várták a délutáni jelmezes klubdélutánokat, melyek 14 órától kezdődtek. Mindenki jelmezbe bújt, és kezdődhetett a mókázás. Volt, aki egy-egy verssel, dallal, táncbemutatóval színesítette előadását a jelmezes bemutatkozás során. Ezután érdekesebbnél

érdekesebb játékokkal szórakozhattak diákjaink. Csak egy néhányat említenék a sok közül. Versenyeztek lufifújásban, tejszínhabos gofri evésében. Volt célbadobás saját babzsákkal (táblára rajzolt bohóc száját kellett eltalálni), seprűtánc, kacsatánc, székfoglaló, limbó, tombolasorsolás, TopJoyivó-verseny szívószállal és sok-sok tánc.



Mindannyian úgy érezzük, hogy igazán tartalmas volt ez a nap. A gyerekek jó hangulatban, eseménydúsan, tevékenyen, érdeklődésüknek megfelelően tölthették el a délelőttöt, és felhőtlenül, felszabadultan szórakozhattak délután.

összeállította:
Iszályné Molnár Katalin pedagógus

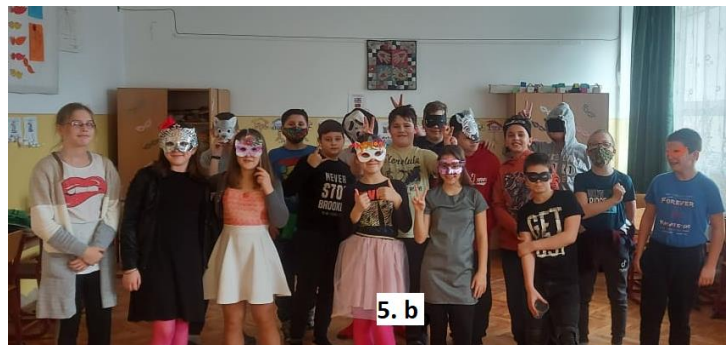
Tudod-e?

A farsang szó német, közelebbről bajor-osztrák jövevényszó, a faschang, régi nyelvi vaschang, vassang, német Fasching: karnevál, farsang szavakból származik. Rokon értelmű szavai: maszkabál, jelmezbál, maskarabál, álarcosbál, farsangi bál.



Farsang a felsőben

A farsang megünneplésére az idén rendhagyó módon, osztálykeretek közt került sor februárban. A képek tanúsága szerint így is jól érezte magát mindenki.



Farsang a felsőben

A farsang januárban és februárban másfél-két hónapos időszak, amely báli időszakot is jelöl. Farsang után kezdődik a 40 napos nagyböjt. A farsang egyben télbúcsúztató ünnep is.



Diákszemmel

Az év szavai 2020

Az év szava: koronavírus

Egy víruscsalád fajainak gyűjtőneve. 2020-ban mindent vitt a koronavírus, jelentős szócsaládja is lett: koronavírus-fertőzés, -járvány, koronapló, koronapara, koronaparti, koronateszt. A koronavírus-járvány kapcsán néhány hónap alatt több száz szó, kifejezés keletkezett. További szavak: karantén, maszkos (maszkot ölt, visel), szociális (udvariassági) védőtávolság, alapbetegség, online-oktatás.

Az év antiszava: koronaszégyen

Elsősorban a járvány második, őszi időszakában kialakult magatartásforma: a koronavírus-betegség eltitkolása abból a célból, hogy az illetőt ne érhesse hátrányos megkülönböztetés (pl. hatósági karantén). Például ha valakinek enyhe tünetei voltak, vagy fertőzött személlyel találkozott, inkább eltitkolta. Az angol corona-shaming tükörfordítása.

Az év ifjúsági szava: karantini

A karantén alatti időszakban tizenéves fiatal megnevezése a karantén és tini szavakból. További jelentése: azok a fiatalok, akik a karantén időszakában fogantak. Ők azok, akik 10-12 év múlva lesznek tinik. A karantini szó lett használatos a karanténban fogyasztott, martini alapú alkoholos italra is.

Az év költői szava: morzsaközösség

A szórványközösség új, metaforikus, költői neve. A szórvány szó a határon túl kisebb csoportokban, szórványokban élő magyar közösségekre utal.

Bátori Lili 8. a

Irodalmi hősök szobrai

				
Jókai Mór regényének, <i>Az aranyembernek</i> ahósról készült szobrot tekinthetjük meg Komáromban.	<i>Az Egri csillagok</i> című regény egyik hősnének, Dobó Istvánnak a szobra Egerben látható.	Fekete István rókahősnének, Vuknak a szobrát Budapesten találjuk.	A Tüskevár és a Téli berek hősnének, Matula bácsinak Keszthelyen állítottak szobrot.	A Pál utcai fiúk hősnének Nemecsek Ernőnek az egyik kalandját örökíti meg ez a szobor.

Papp Gréta 5. b

Vekeri-tó

A debreceni Erdőpuszták a várostól mintegy tíz kilométerre keletre, félkörívben húzódik. A Vekeri-tó az Erdőpuszták egyik legnépszerűbb pihenő- és kirándulóhelye, ahol gyalogos és kerékpáros túraútvonalak, kilátók, játszóterek, bemutatóház, arborétum, piknikezési és horgászási lehetőségek várják a természet kedvelőit.



Debreceni Nagyerdő

A debreceni Nagyerdő területén különleges, védett növényfajok és állatok élnek, nevét a hatalmas, 100–120 éves fáiról kapta. Az erdőt a 18. században parkká nyilvánították, majd 1939-ben 1. sorszámmal jegyezték be a védett természeti területek törzskönyvébe. Az országos jelentőségű védett természeti terület a



Natura 2000 hálózat része. Az erdő legfőbb problémája a szárazodás, az idős tölgyesek leromlása, az invazív (behatoló) és tájidegen özönfajok jelenléte és az illegális hulladéklerakás. Ezek megakadályozásában a Hortobágyi Nemzeti Park közmunkaprogramja jelent segítséget. Sokat javított az erdő állapotán a Nyírerdő Zrt. erdőfelújítása is, a Debreceni Egyetem Botanikus Kertje pedig uniós támogatással társulás-rekonstrukciós programot indít a közeljövőben.

Debreceni Egyetem

A Debreceni Egyetem - mely az ország legrégebbi felsőoktatási intézményei közé tartozik – egyike Magyarország kiemelt kutatóegyetemeinek, amely közel 30 000 hallgatóval és 1500 oktatóval, 15 karával, 25 doktori iskolájával a legszélesebb hazai képzési kínálatot nyújtja. A város felsőoktatásának gyökerei a XVI. századig nyúlnak vissza. 1538-ban alapították a debreceni Református Kollégiumot, amely hosszú évszázadokon át játszott jelentős szerepet a magyar oktatásban és kultúrában. Ezt a dátumot őrzi a Debreceni Egyetem szimbóluma, a gerundium (tűzoltóbot) is, utalva az elődökre, a hagyományokra.

Szabó Hajnal Csillag 8. a

Tudod-e?

A gerundiumot eredetileg a kollégiumi diákok tűzoltásra használták. Ha az éjszakai tűzör bajt észlelt, a diákságot is riasztotta, akik botjaikkal segítettek a tűz továbbterjedését segítő kerítések, zsindelytetők elbontásában. A fiatalabb diákok kisebb botokkal, a felsőbb évesek nagyobb botokkal vettek részt az oltásban. A nagybot 170 cm hosszú és csaknem 8 kg súlyú volt. A kollégiumi legendák szerint a tűzoltóbot elnevezése onnan ered, hogy állítólag legalább olyan nehéz a kezelése, mint a gerundium, a latin nyelvtanban főnévi igenév helyes használata.



Vajon a pedagógusok szeretnek tanulni?

Április 7. tanításmentes munkanap volt, mely szakmai nap formájában telt a pedagógusoknak. Ezek a napok alkalmasak arra, hogy a pedagógusok egymástól tanuljanak, megosszák egymással saját tapasztalataikat, képzéseken szerzett új tudásukat.

A pedagógusok szeretnek tanulni? Gyakran teszik fel ezt a kérdést a tanulók. Úgy gondolják, hogy a tanáraik azért lettek pedagógusok, mert szerettek tanulni. Ilyenkor a saját példámot szoktam elmesélni nekik. Jó tanuló voltam, kedvenc tantárgyam a matematika volt. De alig vártam, hogy leérettségizzek, nem akartam utána tanulni. Már három gyermekes



anyuka voltam, amikor a sors úgy hozta, hogy elkezdtem főiskolai tanulmányaimat. Szoktam mondani, hogy biztos akkor nőtt be a fejem lágya. Ilyenkor beszélgetünk a gyerekekkel, hogy mikor érdemes tanulni.

A pedagógus is volt gyerek, ő sem szeretett minden tantárgyat, de igyekezett a lehető legtöbbet kihozni magából. Ez céljai elérése szempontjából fontos volt. Szerencsére a mai tanulók között is sok ilyet ismerünk. A pedagóguspálya olyan, mintha mindig úton lennénk. Folyamatosan találkozunk új helyzetekkel, amelyekhez alkalmazkodni kell. Ez az alkalmazkodás nem megy magától, a tanár sem mindent

tudó. Ilyenkor a tanárból is tanuló lesz.

Ez folyamatos képzést, fejlesztést kíván. Ezek lehetnek több éves főiskolai tanulmányok, néhány hónapos, hetes vagy napos képzések. Mint minden tanulás, ezek is tanév során valósulnak meg, gyakran hétvégenként, délutánonként, személyesen vagy online. Így lesz a pedagógus szakmailag felkészült, aki változatos módszereket alkalmaz az órán, a diákok képességeit, hangulatát, érzelmi állapotát, életkorát figyelembe véve. Élvezettel, szeretettel és lelkesen végzi a munkáját. Amikor egy diák bekerül az iskolába, napjának majdcsak felét ott tölti. Ezért sem mindegy, milyen pedagógusokkal találkozik. A jó tanár egyszerre az állandóság és a változás egysége. „Ha megtöltöd az elméd jó és tiszta gondolatokkal, a rossznak már nem lesz helyük.” (Joyce Meyer)

Az idei tanévben is számos képzésen vettünk eddig részt:

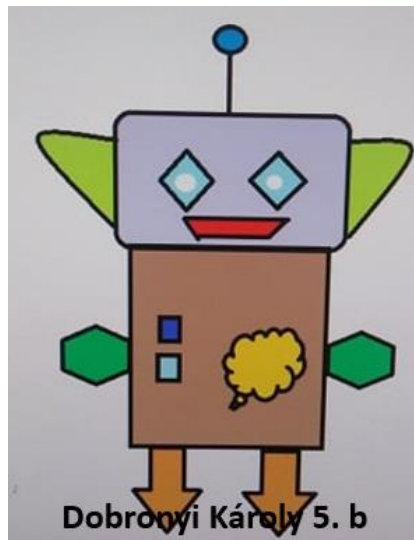
A pedagógusok digitális kompetenciájának megújítása, IKT eszközök rendszerszerű használata a tanulási-tanítási folyamatban; Mediáció, kommunikáció és konfliktuskezelés a lemorzsolódás prevenciója érdekében; Bűnmegelőzés az iskolában; Élmény tanulni! (pedagógusfelkészítés vezető pedagógusok számára a Csodaszarvas program keretében); A beilleszkedési és magatartási nehézségek és zavarok kezelése az iskolában; Pozitív fegyelmelés - tanulói motiváció; Gyermek- és ifjúságvédelem a köznevelési intézményekben; Pozitív pszichológia az iskolai gyakorlatban - Önismeret, tapasztalati tanulás és alkalmazási lehetőségek - Kreativitás mindenkinek; A digitális témahét jó gyakorlatai; Stresszkezelés és optimista gondolkodás fejlesztése a pedagógiai gyakorlatban; Módszertár a lemorzsolódás, a korai iskolaelhagyás ellen – együttműködés a szociális segítőkkel; „Állat-asszisztált tanítási órák”; A Lego Story Starter használata a nyelvoktatásban; Digitális eszközök a természettudományokban; A gamifikáció a digitális oktatás alatt - a tanulói motiváció növelése a játékosítás módszerével; „Variációk egy témára – matematika online” (Feladatmegoldás, szemléltetés és hasznos tippek az online matematika tanításban); Lego robot készlet használata a tanítási órán; Testnevelés és kollégiumi sportfoglalkozások a digitális oktatásban; 8. osztályos tanulók számára szervezett "Dicső lépcső" elnevezésű kimeneti mérés.



Tóth Károlyné pedagógus

Digitális témahét

Iskolánk ebben a tanévben is csatlakozott a Digitális témahéthez március 22-26. között, melynek célja a digitális pedagógia módszertanának népszerűsítése és elterjesztése a köznevelésben.



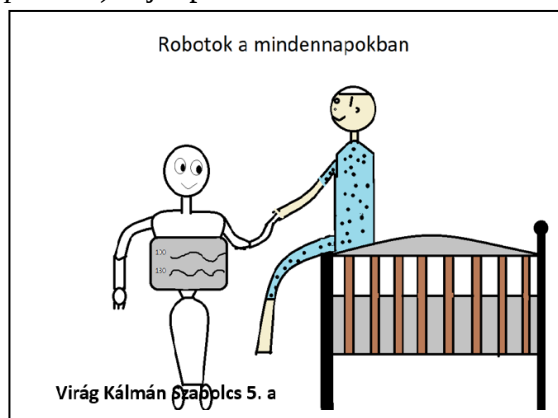
Idei témakörünk a robotok, valamint a hozzá kapcsolódó mesterséges intelligencia volt. Úgy gondolom, ez a kibővített témakör közel áll a gyerekekhez. Manapság egyre több mesében, filmben, játékban, képregényben megjelennek a mesterséges intelligenciával rendelkező robotok. Ebből is látszik, hogy a 21. század egyik meghatározó húzóága ez, egyre jobban részese a mindennapjainknak. Elég csak felhívunk a T-Systems telefonközpontját, és máris Vandával, a mesterséges intelligenciával rendelkező, digitális üzleti asszisztenssel társaloghatunk, aki 86 különböző nyelven képes a segítségünkre sietni.

A digitális témahéten a gyerekek számára online informatikaversenyt szerveztünk. A verseny két részből állt. Az első rész minden évfolyamon tanuló diákunknak közös volt. Itt a témánkhoz kapcsolódó változatos LearningApps feladatokat

kellett megoldaniuk az előzetes tudásuk, valamint az internet segítségével (itt is alkalmazniuk kellett az egyszerű és az összetett információkereséssel kapcsolatos tudásukat). A második feladat egységes cím alapján (*Robotok a mindennapokban*) saját produktum létrehozása volt.

Két csoportra osztottuk a tanulóinkat, hiszen még nem rendelkeznek egységes programismerettel. Az 5-6. évfolyam feladata a megadott téma alapján egy számítógépes rajz (Paint) elkészítése volt. A tanult ismereteik mellett saját kreativitásuk is előtérbe került. A 7-8. évfolyam választhatott, hogy Paint rajzot vagy PowerPoint prezentációt készít a témához kapcsolódóan. Ők már rendelkeznek elegendő ismerettel a formailag és tartalmilag megfelelő prezentáció elkészítéséhez.

A gyerekek visszajelzése a versenyről pozitív, tetszettek nekik a feladatok.

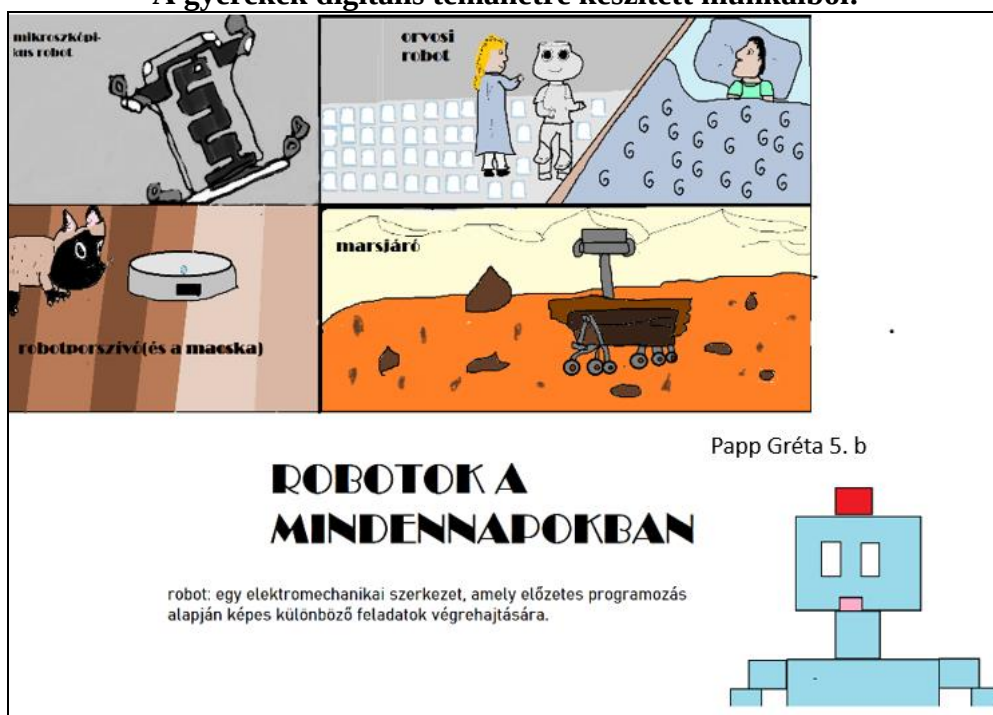


Az informatikaverseny eredményei

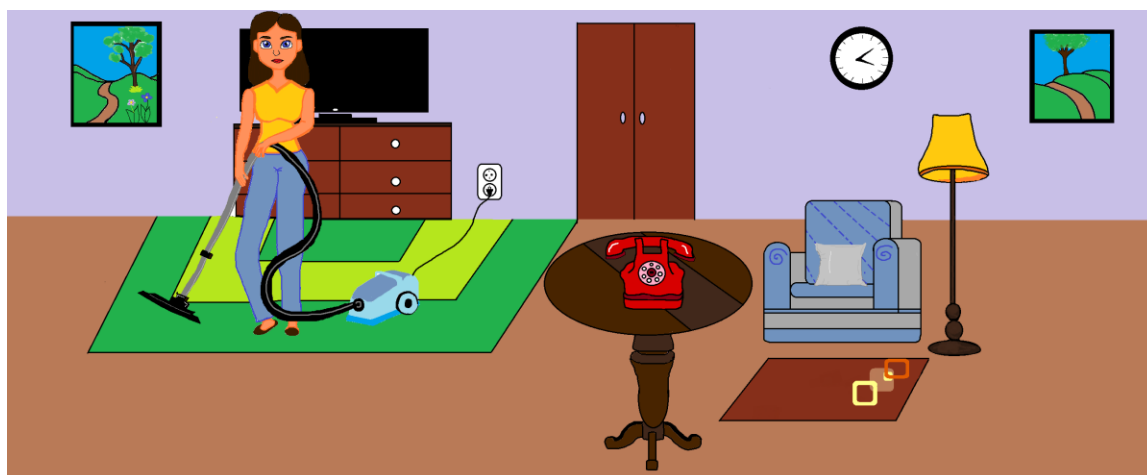
	5-6. évfolyam:	7-8. évfolyam:
1. helyezett:	Papp Gréta 5. b	Szabó Hajnal Csillag 8. a
2. helyezett:	Erdei Erika 6. b	Asztalos Beatrix Erzsébet 7.b
3. helyezett:	Fazekas Nóra 6. b	Bende Vivien 7. c

Kiss Éva pedagógus

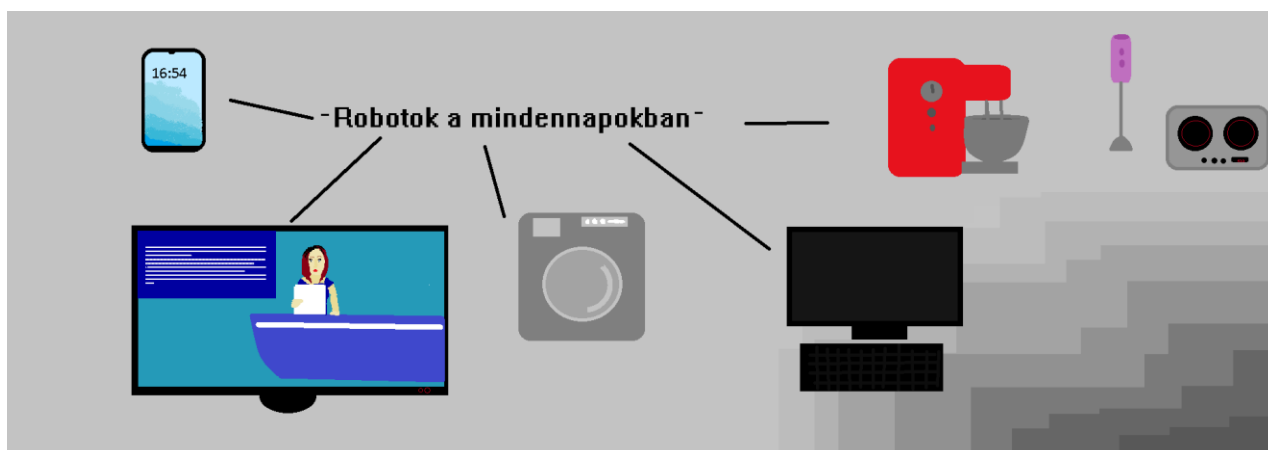
A gyerekek digitális témahétre készített munkáiból:



Papp Gréta 5. b



Erdei Erika 6. b



Fazekas Nóra 6. b

Versenyeink



A tagintézmények közötti **Zichy-olvasópályázaton** -mint ahogy azt az előző számunkban megírtuk- első helyezést ért el a kabai csapat. Nyereményüket (oklevél és könyv) február közepén vették át Gyányiné Székely Viola intézményvezetőtől. A 3 csapattag: Balog Edina Nikolett 7. a, Kristóf Sándor Attila 7. a és Fazekas Dorina 7. c osztályos tanulók.

A természettudományi munkaközösség versenyeredményei:

Februárban négy természettudományos verseny iskolai fordulójára is sor került.

A **Herman Ottó természetismereti verseny** az 5-6. évfolyamosok számára február 9-én volt. Eredmények:

	5. évfolyam	6. évfolyam
1. hely	Pocsai Gergő 5. b	Fazekas Nóra 6. b
2. hely	Koós Júlia 5. a	Szentjóni Gréta 6. b Szoboszlai Sára 6. b
3. hely	Papp Gréta 5. b	Almási Ágnes 6. a Erdei Erika 6. b Szabó Réka Piroska 6. a Szöllősi Mercédesz Hanna 6. b

A **Hevesy György kémiaverseny** a 7-8. évfolyamosok számára február 17-én volt. Eredmények:

	7. évfolyam	8. évfolyam
1. hely	Batiz Béla Benedek 7. b	Sáska Sándor 8. c
2. hely	Szabó Nándor 7. b	Rácz Lajos 8. b
3. hely	Balog Edina Nikolett 7. a	Faggyas Nóra 8. a



Versenyeink

A **Teleki Pál Kárpát-medencei földrajz-földtan verseny** iskolai fordulója a 7-8. évfolyamosok számára február 17-én volt. Eredmények:

	7. évfolyam	8. évfolyam
1. hely	Cseke Borbála 7. c	Nagy Lajos 8. b Fórián Ferenc 8. b
2. hely	Asztalos Beatrix Erzsébet 7. b	Szarvas Noémi 8. a
3. hely	Szegi Ádám 7. a	Bátori Lili 8. a



A **Herman Ottó Kárpát-medencei biológaverseny** iskolai fordulója február 24-én volt. A versenyen a hetedik osztályosok képviselték magukat, mindössze egy nyolcadikos versenyző volt. Eredmények:

	7. évfolyam
1. hely	Asztalos Beatrix Erzsébet 7. b
2. hely	Berek Barnabás 7. b
3. hely	Stefán Dóra 7. b

A társadalomtudományi munkaközösség versenyeredményei:

A 7-8. osztályosok **országos történelem tantárgyi versenyének** megyei fordulóján szerepelt február 9-én Szegi Ádám 7. a osztályos tanuló, és ott a 30 versenyzőből 7. helyezést ért el. Felkészítője: Czibere Réka pedagógus.

A **Simonyi Zsigmond helyesírási verseny** az idén rendhagyó, online módon, teszt formában zajlott. A versenyt egy próbaverseny előzte meg. A február 24-25-26-i verseny eredményei:



	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
1. hely	Papp Gréta 5. b	Fazekas Nóra 6. b	Papp Eszter 7. c	Kovács Tímea 8. b
2. hely	Pocsai Gergő 5. b	Erdei Erika 6. b	Zagyva Fanni 7. c	Erdei Dorina Flóra 8. b
3. hely	Németh János 5. b	Szöllősi Mercédesz Hanna 6. b	Balog Edina Nikolett 7. a	Korcsok Adrienn 8. c

Versenyeink

A Simonyi Zsigmond helyesírási verseny iskolai teljesítménye alapján hét tanulónk bejutott a megyei fordulóba:

6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Husi Dóra 6. a	Papp Eszter 7. c	Kovács Tímea 8. b
Erdei Erika 6. b		
Fazekas Nóra 6.	Zagyva Fanni 7. c	
Szőllősi Mercédesz Hanna 6. b		
Felkészítő pedagógus: Székelyné Molnár Anikó		Felkészítő pedagógusok: Társi Katalin/Koháry Uzonka



A **Szép magyar beszéd** verseny városi-városkörnyéki döntőjére március 1-jén került sor.



A hagyományoktól eltérően nem jelenléti verseny volt, hanem videófelvevételek beküldésével történt. Ezen a versenyen is szép eredmények születtek. Az 5-6. évfolyamon Szabó Réka Piroska 6. a osztályos tanuló 1. helyezést ért el. Felkészítő pedagógus: Székelyné Molnár Anikó



A 7-8. évfolyamon Pap Noel 8. b osztályos tanuló első helyezést ért el, és továbbjutott a kisújszállási regionális döntőbe. Felkészítő pedagógus: Társi Katalin. Jutalmukat (könyv és oklevél) az iskolában vették át.

A biharkeresztesi Bocskai István Általános Iskola által szervezett **Nőként a világeért** nevű **tankerületi versenyen**

iskolánkat nyolc csapat képviselte. A kétfordulós versenyen a március 8-i döntés értelmében az 5-6. évfolyamosok kategóriájában 3. helyezést ért el Haja Zsanett, Husi Kincső és Szabó Barbara 5. a osztályos tanuló. Felkészítő pedagógus: Papp Judit. Jutalmukat (könyv és oklevél) az iskolában vették át.



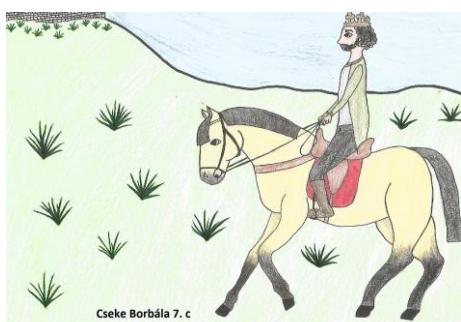
A **Bendegúz NyelvÉsz** megyei versenyen Cseke Anikó 2. a osztályos tanuló 15., Szilágyi György Zalan 2. a osztályos tanuló 17. helyezést ért el, felkészítő pedagógus: Butuza Erika.

Versenyek

A **Mozaik országos angol nyelvi levelezős versenyen** szép eredményeket értek el tanítványaink. 5. évfolyamon 4. helyezést ért el Papp Gréta 5. b osztályos tanuló. 6. évfolyamon 1. helyezést ért el Husi Dóra 6. a és Késmárki-Kodak András 6. b osztályos tanuló. Ők hárman bejutottak az országos döntőbe.

A **Titok London Bridge angol nyelvi tesztversenyén** az országos döntőbe jutott Fazekas Nóra és Szücs Regina 6. b osztályos tanuló. A felkészítő pedagógus mindkét angolversenynél Dombi Zoltánné volt.

A BSZC Arany János Gimnázium és technikum **Arany János illusztrációs versenyén** sikeresen szerepeltek tanítványaink: (Felkészítő pedagógus: Székelyné Molnár Anikó)



A 6. évfolyamosok közt: 1. Fazekas Nóra, 2. Erdei Erika. A 7. osztályosok közt: 1. Cseke Borbála.

A legfurcsább állatok

Az emberi fogazatú pacu hal

A világon több furcsa állat is van. Közülük most egyet szeretnék bemutatni, a különleges fogazatú pacu halat. A pacu nevű hallal Dél-Amerikában, az Amazonas és az Orinoco folyókban és Pápua Új-Guineában találkozhatunk. A piranha rokonaként emlegetett hal 27-28 kilósra is megnőhet. Gyümölcsökkel és kisebb halakkal táplálkozik. Fogai hasonlítanak az emberéhez. Nem veszélyes az emberre, de a harapása komoly is tud lenni. Ezek a különleges halak már több európai folyóban és tengerben is felbukkantak. Svédországon kívül már Franciaországban is feltűnt, ott a Szajna vizéből fogták ki.

Virág Kálmán Szabolcs 5. a osztály

Tudtad-e?

2013 augusztusában Svédországban egy tengerszorosból, egy hónappal később Párizsban a Szajnából, Paksnál pedig pár évtizede a Dunából fogtak ki egy pacu halat.

Theodore Rooseveltt amerikai elnök is megízlelte a pacu halat, és nagyon finomnak találta.



Az egykori úttörőcsapatunk sikerei

Iskolánk múltját a megyei napilapban megjelent írások segítségével elevenítjük fel. Sorozatunknak ebben a részében az úttörőcsapatunk sikereiből válogatunk. Iskolánkban több úttörőcsapat létezéséről is tudunk: 979. sz Dobó Katika úttörőcsapat (1961), 347. sz Házi Árpád úttörőcsapat (1985), 2964. sz Hámán Kató úttörőcsapat.

Csillebérci nyaralás

Az úttörőcsapatok sokáig Csillebércen, Budapest egyik városrészében nyaralhattak 1948-2015 között. Egy hír **1965.** június 19-éről a Hajdú-bihari Néplapból:

„Csillebércen táborozni: jutalom, a legjobbak jutalma. Az expedíciós munkában és a megyei akadályversenyen elért kiváló eredményük jutalmául tölthettek tíz napot a nagytáborban a hat legjobb őrς tagjai: a debreceni Bartók Béla, Vasvári Pál, Hámán Kató és Kossuth Zsuzsa úttörőcsapat egy-egy őrςe, és két vidéki úttörőőrς: a kabai Hámán Kató és a hajdúnánási Zrínyi Ilona csapatból.”

Április 4.: a felszabadulás ünnepe

1950–1989 között április 4-e jelentős ünnep volt: Felszabadulás ünnepe néven volt állami ünnepnap. 1945-ben április 4-én hagyta el hazánkat Nemesmedvesnél az utolsó német katona az előrenyomuló szovjet csapatok elől visszavonulva. Ezután a szovjet csapatok évtizedekig hazánkban állomásoztak, nagyvárosok utcáin mindennapos látvány volt a szovjet katona. A szovjet csapatok csak 45 év elteltével, 1990-91 között vonultak ki hazánkból.

A Pajtás úttörőújság **1955. évi április 7-i** számában megjelent cikk az Úttörők első országos találkozójáról tudósít, ahol felszólalt Futó Róza kabai úttörő is. Születésnapja alkalmából Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártjának első titkára gratulált neki.

„A kabai Hámán Kató úttörőcsapat tagja vagyok. Kimondhatatlanul örülök, hogy a csapattanács engem küldött el az úttörők első országos tanácsára. Április 4-én születtem. Ilyen szép ajándékot még sohasem kaptam születésnapomra. Büszke vagyok arra, hogy én mondhatom el a kabai pajtások üzenetét. Nagyon szeretjük úttörőcsapatunkat. Sokat kirándulunk, játszunk, sportolunk. Március 26-án matematikai szellemi olimpiát rendeztünk. Százötven pajtás mérte össze erejét. Az elmúlt évben negyvenkét mázsa mákgubót és száznyolc mázsa fémhulladékot gyűjtöttünk. Tavasszal ezernyolcszáz facsemetét ültettünk. Már szépen fejlődnek, erősödnek. Más most a mi falunk, mint évekkel ezelőtt volt. Új házak épültek, sportpályát kaptunk. Szébb lett az iskolánk, és gazdagodott szertárunk. Szüleink is másként élnek. Az én édesapám mélyfúró. Édesanyám a tszcs-ben (termelőszövetkezeti csoport) dolgozik. Mindketten kikísértek az állomásra. A kabai úttörők üzenetével az ő üdvözlőket is elhoztam erre a nagy találkozóra. Hazánk zászlajára egy kis tarsolyt tettünk. Ötven levél van benne. Ezeket elküldjük a szovjet pioníroknak. Hadd tudják meg leveleinkből, hogy hálával és szeretettel gondolunk arra az országra, amelynek fiai elhozták számunkra a szabadságot.”



Az **1973. április 6-i** Hajdú-bihari Napló a megye április 4-i ünnepségeiről számolt be:

„Nagyrábén és Kabán magyar-szovjet baráti estet rendeztek, Földesen és Nádudvaron a felszabadulási ünnepségeken szovjet vendégek is részt vettek. Kabán április 3-án ünnepi csapatgyűlésen adták át az általános iskola Hámán Kató úttörőcsapatának azt a díszoklevelet, amely azt tanúsítja, hogy a Magyar-Szovjet Baráti Társaság úttörőcsoportja lett. Az ünnepi megemlékezéseken és koszorúzási ünnepségeken mindenütt nagy számmal vettek részt, Püspökladányban közel 600 fő adózott az elesett szovjet hősök emlékének. Ezek a baráti találkozók, ünnepségek, koszorúzások még jobban erősítették a magyar-szovjet barátságot.”

Ki tud többet a Szovjetunióról?

Az országismereti versenyeket 1989-ig, a rendszerváltásig rendezték meg hazánkban. .

Hajdú-Bihari Napló 1988. április 20.:

„A megyei úttörőelnökség **1988.** április 16-án tartotta meg a Ki tud többet a Szovjetunióról? vetélkedő megyei döntőjét a Böszörményi Úti Általános Iskolában. A versenyben első helyezést ért el a berettyóújfalui 457. számú Zrínyi Ilona úttörőcsapat. A második helyen a kabai 2964. számú Hámán Kató úttörőcsapat, a harmadik helyen pedig a zsákai 993. számú II. Rákóczi Ferenc úttörőcsapat tanulói végeztek.”

Papp Judit pedagógus

MÁRCIUS-ÁPRILIS

Március 1. A nukleáris fegyverek elleni harc világnapja

1954. március elsején, az Egyesült Államok Atomenergiái Bizottsága, hidrogénbomba (termonukleáris bomba)-kísérletet hajtott végre a Bikini-szigeten. Az akkor a Csendes-óceánon tevékenykedő japán halászhajó (Fukuru Maru) legénységét radioaktív sugárfertőzés érte.



Március 6. Nemzetközi energiatakarékossági világnap

A nemzetközi energiatakarékossági világnap 2000 óta kerül hazánkban megrendezésre. Lényege: Legyünk környezettudatosak, energiatakarékosak! Ez a világnap az egész hónapot átölelő program. Ilyenkor sok gyerekrajzversenyt rendeznek, de a hónap végén (március 28.) kerül megrendezésre a Föld órája nevű program is, amikor világszerte lekapcsolják a világításokat 60 percre.

Március 8. Nemzetközi nőnap

Ezt a napot 1948 óta tartjuk Magyarországon. Lényege: Becsüljük meg a nőket, érezzük, mennyire fontosak számunkra, nélkülük az élet elképzelhetetlen lenne! A nők évszázados küzdelmét eleveníti fel, amit az egyenlő jogokért vívnak.

Március 21. A költészet világnapja

Az UNESCO jelölte ki 1999-ben ezt a napot „azzal a céllal, hogy költői kifejezés révén támogassa a nyelvi sokféleséget és növelje a veszélyeztetett nyelvek megismerésének lehetőségét”. (az UNESCO eredeti nyilatkozata)

Március 22. A víz világnapja

Ez a nap a tiszta víz fontosságára és az édesvízkészletek veszélyeztetettségére hívja fel a figyelmet.

Április 2. Nemzetközi gyermekkönyvnap Andersen születésnapja tiszteletére. Ennek a napnak a célja, hogy megszeretessék az olvasást a gyerekekkel.



Április 12. Az űrhajózás napja

1961. április 12-én a Szovjetunióban Jurij Gagarin volt az első ember, aki járt az űrben. Ennek állít emléket az űrhajózás világnapja.

Április 22. A Föld napja

Ezzel a nappal hívják fel a figyelmet a Föld megóvására. Magyarországon 1990-től rendezik meg, e nap alkalmából többféle esemény kerül megrendezésre.



Április 29. A táncművészet világnapja

1982-ben az UNESCO Nemzetközi Színházi Intézete részeként működő Nemzetközi Tánctanács létrehozta a tánc, táncművészet világnapját. 1727-ben ezen a napon született Jean- Georges Noverre, a „balett Shakespeare-jeként” ismert táncos-koreográfus.

Papp Gréta 5. b

Rejtvény

Becsomagolt szavak

Ezek a bőröndök olyan szavakat rejtenek, amelyekben egy-egy (olykor több is) önálló szó rejtőzik. Találd meg a bennük elrejtett szavakat! Pl.: FÉKEZ - ÉK



Gyűjtötte: Szabó Hajnal Csillag 8. a

Körkérdés

Várod-e az április 19-i visszatérést?

Fülöp Jázmin 8. a: Nem igazán, mert már hozzászoktam az itthoni tanuláshoz, de jó lenne már látni a barátaimat.

Faggyas Nóra 8. a: Igen is és nem is. Szerintem most jó, hogy itthon vagyunk, de így nehezebb az anyagok megtanulása.

Szabó Hajnal Csillag 8. a: Nem, mivel én itthon is el tudom végezni a feladataimat, ugyanúgy, mint az iskolában.

Vannak félelmeid a koronavírus miatt?

Fülöp Jázmin 8. a: Nincsenek.

Faggyas Nóra 8. a: Nincsenek.

Szabó Hajnal Csillag 8. a: Én nem szeretnék már idén visszamenni, mert a koronavírussal fertőzöttek száma egyre csak nő, és félnék, hogy hazaviszem a vírust, és a családomnak baja esik.

Reménykedsz a további otthon maradásban?

Fülöp Jázmin 8. a: Igen, nagyon örülnék neki.

Faggyas Nóra 8. a: Igen.

Szabó Hajnal Csillag 8. a: Én reménykedem benne, mivel ha az idén már nem megyünk vissza az iskolába, akkor lesz ideje lecsengenie a járválynak, és nyárra szabadabb mozgást kaphatunk.

Bátori Lili 8. a

Kiadja: Sári Gusztáv Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Felelős kiadó: Gyányiné Székely Viola intézményvezető

Felelős szerkesztő: Papp Judit

Olvasószerkesztő: Papp Márta

Szerkesztők: az iskolaújság szakkör tagjai